

РІШЕННЯ

розширеного засідання Антикризового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану, Правління УСПП

м.Київ

27.12.2023 р.

27 грудня 2023 року за участі представників центральних органів виконавчої влади, профільних Комітетів, фракцій і депутатських груп Верховної Ради України, органів місцевого самоврядування, Національної академії наук України, структурованих об'єднань та організацій промисловців, підприємців, роботодавців, профспілок, об'єднаних територіальних громад проведено чергове розширене засідання Антикризового штабу стійкості економіки в умовах воєнного стану (АШ) та Правління УСПП, присвячене підсумкам соціально-економічного розвитку країни в умовах другого року повномасштабної війни, а також пріоритетам діяльності АШ на наступний рік.

У ході засідання визначено пріоритетні завдання АШ на наступний рік, напрямки консолідації зусиль держави, суспільства, структурованих об'єднань та організації промисловців, підприємців, роботодавців із забезпечення стійкості та відновлення самодостатності вітчизняної економіки в умовах наявних ризиків обмеження обсягів зовнішньої фінансової підтримки України у протидії російському агресору.

У ході засідання наголошувалось на наступних проблемних питаннях:

Реальність затяжної війни на виснаження збільшує актуальність пошуку та відтворення ресурсів для забезпечення стійкості національної економіки, підвищення спроможності її секторів, що забезпечують обороноздатність держави, та збереження людського потенціалу.

Згідно оновлених підрахунків агентства ООН у справах біженців, біженці з України в усьому світі – 6,33 млн осіб або понад 15% населення країни.

За прогнозом НБУ дефіцит державного бюджету у 2023 році без урахування грантів становитиме близько 30% ВВП, що напряму пов'язано зі значними видатками на безпеку й оборону.

Зважаючи на продовження масштабних бойових дій, дефіцит бюджету залишатиметься високим і наступного року. Відповідно до Закону України “Про Державний бюджет України на 2024 рік” дефіцит становитиме 1.6 трлн грн, тобто близько 20% ВВП. Водночас високою є ймовірність збільшення військових потреб.

Україна надалі критично залежить від підтримки партнерів, зокрема для фінансування поточних бюджетних потреб. Відповідно до затвердженого бюджету наступного року необхідний обсяг зовнішньої фінансової підтримки становить близько \$40 млрд. Втім надходження такого обсягу коштів наразі повністю не гарантовано.

Найбільш вагомим фактором (окрім суто безпекових ризиків), що впливатиме на ситуацію у реальному секторі економіки в наступному році, є доступ до фінансових ресурсів, а також достатній попит на продукцію промислового виробництва. Банківське кредитування впало до 14,2% ВВП, при тому що 13% кредитного портфеля припадає на програми типу 5-7-9%, які фінансуються з бюджету.

У ході засідання відмічалось актуальність раніше прийнятих рішень та необхідність здійснення моніторингу реалізації органами державної влади раніше запропонованих заходів.

З урахуванням цього за підсумками обговорення визначено низку головних пріоритетів та завдань у діяльності АШ на наступний рік:

1. Сприяння організаційному та змістовному посиленню на секторальних напрямках діяльності Національної ради з відновлення України від наслідків війни, доопрацювання дієвого Плану відновлення України від наслідків війни на основі конкретизації програмних проектних завдань, а також організації подальшої роботи Національної ради на засадах, визначених в Указі Президента України від 21 квітня 2022 року №266/2022.

2. Закріплення як пріоритетів у діяльності Кабінету Міністрів України на 2024 рік першочергових заходів в рамках реалізації Плану відновлення економіки за напрямками (окремі з яких були розглянуті на тематичних засіданнях АШ та спрямовані до КМУ): розвиток ГМК; збільшення експортного потенціалу вітчизняного АПК; нарощування спроможності промисловості будматеріалів; розвиток переробної, хімічної промисловості; затвердження переліку об’єктів пріоритетного проектування, що потребують невідкладного відновлення, із визначенням обґрунтованого

рівня імпортозаміщення, локалізації виробництва; збереження людського (трудового) потенціалу тощо.

3. Забезпечення парламентського контролю, вдосконалення взаємодії Кабінету Міністрів, Національного банку у питаннях адаптації засад грошово-кредитної політики до потреб воєнного стану, збільшення рівня економічної самодостатності України, більш ефективної участі державних банків у підтримці процесів відновлення, зокрема у ході розробки НБУ за умовами оновленого Меморандуму МВФ в рамках реалізації програми EFF комплексної стратегії розширення кредитування з метою мобілізації кредитних ресурсів для задоволення значних потреб економіки в інвестиціях в період післявоєнного відновлення.

4. Напрацювання залученими АШ експертами та представниками провідних підприємств пропозицій для розгляду Президентом України щодо розвитку оборонно-промислового комплексу, удосконалення системи державного управління галуззю в умовах війни, забезпечення індустріального серійного виробництва ОВТ на програмних засадах та удосконалення механізмів державно-приватного партнерства у питаннях інноваційно-індустріального розвитку ОПК.

5. Здійснення моніторингу та сприяння органам державної влади у питаннях збереження виробничої діяльності промислових підприємств, які згідно із Законом України від 03.03.2022 р. № 2116-IX «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів» були внесені до переліку підсанкційних підприємств, а також удосконалення алгоритмів взаємодії усіх залучених державних структур задля скорішого відновлення господарської діяльності таких суб'єктів, підготовки узгоджених дорожніх карт розвитку виробництва та збереження робочих місць тощо.

6. Розробка узгоджених дій зі збереження та розвитку людського (трудового) потенціалу за такими напрямками: створення умов для підвищення економічної активності, самозайнятості населення; сприяння продуктивній зайнятості населення з орієнтацією на поточні зміни у структурі економіки країни; розробка Державної цільової соціальної програми забезпечення житлом громадян України, житло яких зазнало руйнувань чи пошкоджень внаслідок збройної агресії РФ проти України, аналіз потреб адаптації місцевих ринків праці до поточних змін у структурі економіки, інституалізація інклюзивної політики зайнятості тощо.

7. Подальше супроводження комплексного розв'язання проблем логістики під час війни, напрацювання у складі експертних груп АШ пропозицій Мінінфраструктури та АТ «Укрзалізниця»:

7.1 З нарощування обсягів перевезення вантажів через залізничні пункти пропуску з країнами ЄС; розвитку на довгостроковій основі залізничної інфраструктури України з урахуванням інтеграції з країнами Євросоюзу та будівництвом європейської колії.

7.2 Зі збільшення пропускну здатності міжнародних автомобільних пунктів пропуску через державний кордон з країнами ЄС, у т.ч. якнайшвидшого врегулювання проблем експорту/імпорту продукції на західному кордоні, використання у ході переговорів робочих комунікацій профільних експортерів, підприємств, асоціацій, які займаються транспортною логістикою, з партнерськими організаціями бізнесу в країнах-членах ЄС

7.3 Із розблокування морського коридору, підвищення ефективності діяльності портів Придунав'я тощо.

8. Продовження дослідження та аналізу можливих проблемних питань, які виникають чи можуть виникнути у вітчизняних підприємств під час експорту їхньої продукції на європейський ринок (проведення необхідних випробування, сертифікації, тощо) у процесі спрощення та дерегуляції торгівлі промисловими товарами з країнами-членами ЄС.

9. Забезпечення активної участі АШ, структурованих об'єднань бізнесу в переговорному процесі щодо умов вступу України в ЄС, які повинні відповідати балансу національних інтересів України та європейських партнерів.

10. Забезпечення предметного діалогу та узгодження спільних заходів соціальних партнерів щодо нарощування ресурсного забезпечення перемоги над російським агресором через передбачені чинним законодавством формати співпраці, зокрема відновлення повноцінної діяльності Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

**Президент УСІП,
Співголова Національної тристоронньої
соціально-економічної ради**

А.К.Кінах